

Esoterische Kring 1967-1968

Nummer 9 – 14 mei 1968

WESSAC

Inleiding

U krijgt ditmaal geen inleiding, daar wij deze avond twee sprekers voor u hebben. Een gastspreker in het meer normale kader; daarnaast echter één van onze eigen sprekers, die – zoals u misschien begrijpen zult – het een en ander wil zeggen over de Wessac. Ik hoop dat u daarmee genoeg wilt nemen.

Ik wil daarbij nog het volgende opmerken:

Volledige gegevens over de Wessac kunt u voorlopig nog niet verwachten. Hetgeen u meegedeeld zal worden weet ik ook niet. Dat zullen we moeten afwachten.

Wat betreft de gastspreker na de pauze: Deze is christelijk georiënteerd, maar behoorde in zijn tijd tot de mystici en zal daarom ongetwijfeld door zijn denkwijze ook voor u interessante stof kunnen brengen.

Ik meen dat thans het ogenblik is gekomen om u over te geven aan de spreker van onze eigen groep.

Het is niet altijd even eenvoudig en gemakkelijk voor ons om u voorlichting te geven over datgene, wat in het kader van onze samenwerking met de Witte Broederschap aan de hand is. En dit jaar is het moeilijker dan ooit. Toch wil ik trachten u op deze avond enkele gegevens te verstrekken, in de hoop dat deze zullen bedragen tot uw begrip in de komende tijd en daarnaast ongetwijfeld ook voor de verschillende moeilijkheden, die zowel in de stof als in de geest zullen blijven rijzen.

De uitstorting van kracht was bijzonder groot en bijzonder heftig. Wij hadden dat niet verwacht. Hierbij vertoonden zich kwaliteiten, overeenstemmend ongeveer met de periode wit licht zoals wij die plegen te omschrijven, nl. een aanmerkelijke verscherping van symptomen en een versnelling van ontwikkelingen.

Dit betekent aan de ene kant, dat wij in het komende jaar op een toenemende mate van levenskracht kunnen rekenen. Iets wat vooral voor de mens op aarde vaak van groot belang zal zijn, gezien de tekorten aan kracht, die zo hier en daar op het ogenblik optreden. Daarnaast echter betekent het dat een zeer groot gedeelte van de geleidelijke processen, die in de afgelopen jaren haast ongemerkt konden plaatsvinden, nu sneller – om niet te zeggen meer explosief – zullen optreden.

In deze kracht zijn natuurlijk een aantal richtlijnen naar voren gekomen en omtrent deze richtlijnen zal ik u voor zover mij mogelijk is informatie verstrekken.

Daarnaast zijn – zoals u begrijpen zult – een groot aantal punten nog in beraad en wij kunnen zelf op dit moment niet precies overzien wat de uiteindelijke gevolgen zullen zijn van de erkenning, die wij ditmaal hebben kunnen opdoen.

De werelden van geest en materie zijn dichter bij elkaar in de komende periode. Dit zou kunnen inhouden dat een zeer groot aantal mensen meer dan normaal wordt beïnvloed. Wij houden er rekening mee dat dit voor velen aanleiding zal zijn tot wat men noemt hallucinaties; dat daarnaast voor zeer velen zenuwstoringen en ellende daaruit zal voortkomen. Zover ik dit op het ogenblik kan overzien zijn daar wel enkele maatregelen tegen te nemen, maar het gehele resultaat ongedaan maken lijkt mij niet mogelijk.

De openbaring van andere sferen op aarde zal niet in de eerste plaats er een van demonische aard zijn. Maar het grote gevaar ligt wel in de sterke invloed, die de astrale sfeer zal gaan vertonen. De astrale sfeer – zoals u weet – omvat dus krachten en energieën, die overgebracht kunnen worden in het energieveld van het menselijk denken; impulsen die onder

omstandigheden gelijk komen aan een vorm van telepathie. Omgekeerd is de mens veelal – bewust of onbewust – actief in dit astraal gebied.

Deze krachten nu zijn gelijktijdig vaak het voertuig van wat men noemt: aardgebonden en dolenden. Dat zijn namen, dat begrijpt u. Maar daar verstaan wij onder diegenen, die om welke reden dan ook zich nog aardmens gevoelen, ofschoon zij dus geen stoffelijk lichaam meer bezitten.

Er is in de afgelopen jaren alles gedaan wat mogelijk was om zoveel mogelijk entiteiten bewust te maken van hun toestand en hen dus uit deze sfeer van halfduister, van astrale bindingen, los te maken. Dit is vaak gelukt, maar niet altijd. De invloeden, die vanuit deze wereld kunnen worden verwacht, zijn vaak van gewelddadige aard. Wij menen o.m. daarin te mogen vrezen voor uitbarstingen van onredelijke haat. Vergeet niet dat in deze sfeer zeer velen nog rondzwerven, die op enigerlei wijze door de mensheid geleden hebben of op enigerlei wijze door geweld, menselijk geweld, zijn omgekomen. Beteugeling hiervan wordt overwogen, maatregelen hiervoor zullen ongetwijfeld nog wel gegeven worden. Meer kan ik hierover niet zeggen.

Er is een zeer grote behoefte – gezien dit licht – aan een zekere eerlijkheid, een zekere openheid. Elke onduidelijkheid kan tot vergaande misverstanden voeren. Wij moeten dus rekenen met onnoemlijk veel conflicten, zowel in meer geestelijke sfeer als ook in de materiële sfeer, doordat men elkaar niet begrijpt, elkaar niet verstaat. Het is duidelijk dat ook hier maatregelen genomen moeten worden, maar de vraag is welke.

Wij zijn de laatste tijd voortdurend bezig geweest met mensen te beïnvloeden, zodat zij een beter begrip zouden krijgen voor de denkbeelden van hun tegenstanders. Ik weet niet of wij in de komende periode in staat zullen zijn dit zonder meer voort te zetten. Wel neem ik aan dat van de Broederschap uit zeer bijzondere maatregelen getroffen zullen worden om het gemeenschappelijk bewustzijn van volkeren – en misschien ook van de gehele mensheid – dus van bepaalde stimuli te voorzien. Hierdoor kan althans een enigszins predicabel gedragspatroon verkregen worden. Zou dit niet slagen, dan zou irrationaliteit hand over hand toenemen; en wat men wel "obscurisme" noemt (dus het vertroebelen van feiten) nog sterker toenemen dan op het ogenblik het geval is. Ik geloof dat wat dit betreft dus ook niet veel meer op dit ogenblik vermeld kan worden.

De inwijdingspraktijken, die het vorige jaar heel voorzichtig en langzaam weer zijn opgenomen, zullen voor zover mij bekend ook in het volgend jaar worden voortgezet. Hierbij zal de nadruk zeer sterk vallen op wat we toch wel mystiek kunnen noemen, daar emotionele inhoud een zeer grote rol zal spelen bij die inwijdingen en indirect dus ook weer op datgene, wat op aarde belangrijk zal zijn in het komende jaar.

Ik geloof niet dat in het komende jaar de werkelijk belangrijke ontwikkelingen rationeel zullen zijn. Zij omvatten alle een zeker onredelijk element en zullen heel vaak in feite ideëel zijn en van de praktijk enigszins verwijderd. Voor degenen die een zekere inwijding ondergaan is dit helemaal niet zo kwaad, niet zo erg. Het zou echter zeer gevaarlijk kunnen worden voor degenen, die op aarde leven en zich uit de werkelijkheid laten wegvoeren door dergelijke denkbeelden en tendensen. Maatregelen hiertegen zullen naar ik meen niet overwogen worden. En dat betekent dat u, voor zover het ideële en waanvoorstellingen betreft, in het komende jaar voor een zeer groot gedeelte op uw eigen steun, uw eigen helpers, op uw eigen bezinning ook, zult zijn aangewezen.

Typerend is het verder, dat men in deze uitstorting van kracht een stimulans tot eenheid meende te onderkennen. Er is een verschil tussen eenheid en samenzijn, zoals u weet. Een samenzijn kan lichamelijk zijn; eenheid kan alleen bereikt worden door een communicatie, die eigenlijk verdergaat dan zelfs de menselijke taal mogelijk maakt. Wij vermoeden – maar weten nog niet zeker – dat hierdoor op aarde wel eens een aanmerkelijk snellere wijziging van verhoudingen plaats zou kunnen vinden, dan de mensen prettig vinden. Want hier zullen gedachten, die niet worden uitgesproken, een rol gaan spelen. Hierdoor zullen mensen elkaar gaan vinden, die elkaar in feite normalerwijze nooit zouden moeten vinden. De Fransman zegt het zo mooi: degenen die samenkomen behoren tot hen, die zijn "bien étonnés de se trouver ensemble"; die verbaasd zullen zijn te vinden, dat zij contact met elkaar hebben.

De ontwikkelingen voor de gehele wereld, voor zover wij deze hebben kunnen ontleden op dit moment, blijven revolutionair met voorlopig nog kleine en vaak zelfs zuiver persoonlijke acties,

welke wel meelopers trekken, maar eigenlijk geen voldoende momentum gewinnen. Naarmate het jaar verder voortschrijdt moet er echter mee gerekend worden, dat in toenemende mate ook grotere groepen actief gaan worden. Uit deze groepsactiviteiten vrezende wij dat een zeer sterk groepsegoïsme naar voren zal komen. En groepsegoïsme voert – zoals u weet – tot groepstrijd.

Van secundair belang in dit opzicht is verder ook wel geloof ik een verandering in de tendensen van wat men klassenstrijd pleegt te noemen, de strijd tussen arm en rijk. Ik meen dat hierbij een middel, dat veel op afpersing lijkt, steeds meer gebruikt zal worden. Omdat hierdoor in vele gevallen de mogelijkheid tot een redelijke groei van de mensheid zou kunnen worden benadeeld, weet ik nu reeds zeker, dat op dit terrein althans de Witte Broederschap direct zal ingrijpen, zodra zij meent dat de bewustwordingsmogelijkheid van de mensheid als geheel of van groepen die van belang zijn, hierdoor gestoord zou worden.

Ten laatste hebben wij in deze kracht ook nog iets gevonden, dat ons wijst op een zeer sterke, direct op aarde kenbare inwerking van hoge geestelijke krachten. Hoe deze kenbaarheid eruit zal zien, durf ik u nog niet te zeggen. Wij kunnen hier natuurlijk in vaagheid spreken over "tekenen", maar dat zegt weinig. Er zullen echter vele onverwachte en bijna tegennatuurlijke gebeurtenissen plaats gaan vinden en naar ik aanneem mogen wij de eerste daarvan reeds over enkele maanden verwachten. Dit zal zoveel natuurrampen omvatten, natuurverschijnselen, alsook door bewustzijn op de mensheid veroorzaakte verschijnselen. Resultaten daarvan kan ik u ook niet helemaal omschrijven, maar wel zijn we erg bang dat geestdrijverij, pseudo-religies e.d. gebruik zullen maken van deze verschijnselen om hun eigen belangrijkheid te etaleren. Ik ben bang dat een werkelijkheidsvervreemding op dit terrein voor de massa een ontvluchting zou kunnen worden van de werkelijkheid, waarmee zij toch moet afrekenen. De Witte Broederschap heeft te dien aanzien nog geen definitieve besluiten genomen; wel liggen er reeds een groot aantal – zullen we zeggen – richtlijnen, welke er op wijzen, dat men dergelijke groepen wil beperken en onder omstandigheden ridiculiseren en zo de kop indrukken.

Dit is niet veel om te zeggen van een Wessac-bijeenkomst. Ik zou natuurlijk nu kunnen gaan beschrijven hoe mooi het was en hoe groot. Ik geloof niet dat dit noodzakelijk is. Dat het groot was, dat het een zekere kracht inhield, kunt u uit het voorgaande naar ik meen wel ongeveer afleiden. Kunt u dat niet, dan zult u de werkelijkheid toch niet kunnen begrijpen.

Maar vanuit onze Orde moeten wij hier natuurlijk bepaalde conclusies aan verbinden voor ons eigen werk. Wij nemen aan, dat wij in de komende tijd veel minder regelmatig zullen kunnen zijn in onze werkzaamheden dan tevoren. Wij hadden daar reeds rekening mee gehouden en wij zagen onze verwachtingen hier dus alleen maar – en in versterkte mate – bevestigd. Wij kunnen daarmee niet meer een garantie geven voor b.v. het houden van lezingen door vaste sprekers, het verlenen van hulp of bijstand door bepaalde personen en in bepaalde vorm.

Dat vinden we erg vervelend, maar daar kunnen we weinig aan doen. Wat het zwaarst is zal het zwaarst moeten wegen. En het ziet er naar uit dat juist degenen, die met uw wereld voldoende op de hoogte zijn (zoals de sprekers, die u ook meestal kent, de entiteiten dus die de actualiteit kennen, die weten wat er in de mens aan de hand is), voor het ingrijpen in de menselijke gedachtenwereld meer geschikt zijn dan degenen, die hoofdzakelijk geestelijk werk of werk in de sferen deden. Wij zullen trachten om vervangers te vinden. En in ieder geval gaat de Orde over de gehele wereld door met het geven van lezingen en lezingen.

Een grote vraag is: het peil van deze lezingen. Er zijn in een Orde als de onze verschillende punten, waarmee wij rekening moeten houden:

1. Het is belangrijk dat er steeds weer noviteitswaarde is; er moet steeds iets nieuws zijn.
2. Het is belangrijk, dat elke gegeven les een actuele toepassingsmogelijkheid geeft.
3. Het is zeer belangrijk, dat de juiste sfeer wordt gevonden en gehandhaafd.

Daarnaast – zoals u weet – is het dan nog belangrijk, dat een opbouw van betoog wordt bereikt, welke voor de mens redelijk aanvaardbaar is en gelijktijdig toch zijn aandacht geboeid kan houden. En indien u mij toestaat dit op te merken: geboeidheid en de redelijkheid van een betoog zijn vaak tegengestelde waarden voor de mens.

Uit dit alles kunt u wel afleiden, dat we dus aan betrekkelijk zware eisen moeten voldoen. Wij zullen trachten zoveel mogelijk het peil te handhaven of zelfs op te voeren. Wij zullen daarvoor

echter meer dan in de afgelopen tijd een beroep moeten doen op de sfeer, de eenheid en de samenwerking van de aanwezigen. Wij kunnen als Orde alleen goede en juiste resultaten bereiken, wanneer bij uzelf sprake is van een grotere harmonie, een juistere geestelijke afstemming en als het even kan ook van een beetje meer materiële activiteit.

Hiermede heb ik het punt van de Orde eveneens uiteen gezet en blijven mij nog slechts enkele algemene conclusies, die meer in de richting liggen van wat u prognose pleegt te noemen.

In de komende periode zal zelfmisleiding bij zeer velen voorkomen. Er moet met zelfmisleiding, zelfbedrog, vergissingen, vergeetachtigheden e.d. gerekend worden in de komende maanden. Dat houdt in, dat zeer veel mensen moeite zullen hebben zich tot de werkelijkheid te richten. Het houdt verder in, dat men zonder nu direct tegenover iedereen wantrouwend te zijn toch zeer zeker zal moeten nadenken over alles, wat men accepteert als waar, maar ook over elke verplichting die men aangaat of elke relatie die ontstaat.

1. Hierbij geldt dat zeker voor de komende 6 maanden voor de meesten van u relaties, verdragen, contracten, overeenkomsten, etc., op langere termijn voorzien en gepland, zullen voeren tot teleurstellingen, onverwachte verandering. Reken, daarom bij het aangaan van verplichtingen in de eerste plaats zoveel mogelijk met de kortst mogelijke termijn.
2. Houdt u niet te veel bezig met illusies met toekomstige ontwikkelingen. Deze kunnen teleurstellend zijn.
3. Wees voortdurend bereid en voorbereid t.a.v. verandering en noodzakelijke aanpassing.

Dan zijn er over het geheel van de wereld een toenemende reeks van onlusten te verwachten. Dat zal u waarschijnlijk niet verbazen. Wij moeten deze verwachten zowel in Europa alsook in Zuid-Amerika, Noord-Amerika, in Azië en zelfs in Australië. Er zijn weinig delen van de wereld, waarin die onlusten niet zullen uitbreken. Hierbij is het erg belangrijk, dat u zich niet doodstaart op hetgeen er gebeurt. U hebt in deze tijd te maken met betrekkelijk kleine agitatie-groepen. De feitelijke actie en denkbeelden gaan uit van minderheden, soms zelfs van enkele personen. De acties – gewelddadig als zij mogen zijn -worden meestal door enkelen slechts bewust gewild, niet door de meerderheid.

Indien u zich laat misleiden door de gewelddadigheid, die ook waarschijnlijk, wel de hele rest van dit jaar en het begin van het volgend jaar overal kenbaar wordt (de nodeloze vernietiging, de baldadigheid), dan zoudt u een verkeerd beeld van de mensen krijgen. Realiseer u dat het merendeel van de mensen in deze tijd stuurloos is. Wanneer zij meedoen met dergelijke demonstraties, opstanden, etc., dan komt dit hoofdzakelijk omdat zij niet weten wat zij anders moeten doen. Het is niet zo belangrijk die onlusten te onderdrukken. Het is veel belangrijker om een inhoud te vinden voor het leven, die ook anderen als redelijk, als juist kunnen aanvaarden. Ik zou u de raad willen geven u dus niet te veel bezig te houden met wat men moet doen tegen onlusten, maar vooral met het creëren vanuit uzelf van een mentaliteit, welke de noodzaak tot dit demonstreren zonder te weten waarom opheft.

U moet verder rekening houden met beperkte oorlogshandelingen. Dat betekent dat de vrede in Vietnam voorlopig nog niet gesloten is. Dat betekent ook, dat de gewelddadigheden rond Israël toenemen. Dat houdt verder in, dat strijd op meer gebieden in b.v. Afrika onvermijdelijk is. Ik noem slechts enkele punten.

Deze gewelddadigheden fungeren nog steeds als uitlaatklep. Indien u zich met een bepaalde partij te veel vereenzelvigd, zult u echter de strijdmentaliteit overdragen in uw eigen milieu. Gezien de grote beïnvloeding van de astrale wereld – en wederkerig dus ook de grote beïnvloeding van de mens op het astrale – is dit niet wenselijk. Kijk dus niet te veel naar het geweld en het onrecht. Kijk naar datgene, wat er goed gedaan kan worden. Houdt u daarmee bezig en schep zo geestelijk en astraal een zo juist mogelijke toestand.

Een gevaar, dat volgens mij méér dan de komende periode van ongeveer een jaar zal blijven aanhouden, is ook wel het gevaar van zelfoverschatting. Ik zie dit niet in de kwade zin van het woord, begrijp dat wel. Maar steeds meer mensen zullen denken dat zij meer kunnen, dat zij meer moeten doen, dan hun in wezen mogelijk is. Onderneem die dingen, die voor u persoonlijk van belang zijn. Maar zodra het gaat om acties, waarbij anderen in ruimere mate en zeker voor langere tijd betrokken zijn, ga eerst na of u de verplichtingen, die u op u neemt, wel kunt dragen. Zoudt u dat niet doen, dan zoudt u zeer waarschijnlijk èn voor uzelf èn voor

anderen grote verwarring kunnen veroorzaken.

Hiermede heb ik ook het een en ander gezegd omtrent de tendensen, zoals wij deze thans hebben afgelezen. Rest mij uiteindelijk nog een verklaring te geven t.a.v. datgene, wat wij als inhoud zullen gaan brengen in de komende tijd.

Wij menen dat het belangrijk is de actualiteit te blijven dienen. Dat houdt in, dat wij u zoveel mogelijk en zo actueel mogelijk voorlichting zullen blijven geven op velerlei terrein. De meer theoretische leringen en leerstellingen, die in het afgelopen jaar vaak zijn ingeschoven, zullen daarom voor het merendeel komen te vervallen.

Grote nadruk zal ook moeten worden gelegd op geestelijke waarden en op magische mogelijkheden. De leer omtrent de relaties tussen mensen en mensen, mensen en krachten, werelden onderling, etc. zal daarom een groter deel gaan innemen van ons werkschema, voor zover dit – gezien de onregelmatige bezetting – mogelijk is. Ook menen wij dat het belangrijk is – gezien de mystieke tendensen, die toch zeker bestaan – bepaalde gevoelselementen in vele van onze betogen te verwerken, wederom voor zover de bezettingsmogelijkheden ons daartoe de kans geven.

Wij willen u zeker niet confronteren met een omwenteling in de Orde. Daarvoor is het naar ik meen nog niet de tijd. Wel zullen wij u moeten confronteren met een wijziging in een deel van de inhoud der betogen en van de benaderingswijze. En daarnaast ook zullen wij u zeer waarschijnlijk in sommige kringen moeten wijzen op de noodzaak uw eigen gedrag aan te passen aan de mogelijkheden en omstandigheden.

Begrijp wel, dit alles zijn voorlopige conclusies. Definitieve besluiten en conclusies zullen nu praktisch elke dag genomen worden. Maar om dit alles in definitieve vorm te kunnen samenvatten en weer te geven zullen wij ongetwijfeld enkele maanden nodig hebben. Het gaat hier nl. niet alleen om de besluiten, zoals deze in de Broederschap worden genomen; het gaat daarnaast om een voorlichting omtrent datgene, wat die besluiten voor u kunnen inhouden. Een belichting, waarbij de voor ú aanvaardbare en begrijpelijke waarden op de voorgrond komen, zonder dat zij hierdoor in haar geheel onvolledig of onjuist wordt.

De verwerking van die gegevens kan maanden vergen; het is ook mogelijk dat dit in enkele weken gebeurd is. Ik neem niet aan, dat het Algemeen Beraad zo lang zal duren als het vorige jaar. Toch neem ik aan, dat de Grote Raad zeker nog 3 weken ongeveer bijeen zal moeten zijn of in voortdurend contact zal moeten zijn, voordat dus het geheel van het schema is aangepast op grond van bestaande mogelijkheden en wenselijkheden, zoals die zijn erkend.

Dat wij daarbij rekenen op een toenemende manifestatie van wat men de goddelijke Kracht noemt, zal eens te meer voor ons een moeilijkheid betekenen bij het concretiseren van de verwachtingen en besluiten.

Laat u echter niet misleiden: de vaagheid, die in veel van het nu gezegde toch nog is blijven bestaan, zal juist in de komende periode – en als het even kan in de komende paar jaren – vervangen worden door zo concreet mogelijke feiten en zo concreet mogelijke weergave. De O.D.V. zoals zij bestaat in de geest is in haar hoogste leiding ervan overtuigd, dat een concrete, directe en actuele voorlichting – zij het dan in vaak meer selecte gezelschappen – zeer veel zal kunnen bijdragen tot een juistere stabilisatie van de gedachtensfeer rond de wereld en daarmee tot een beter zelfwerkzaam zijn en juistere reageren van de mensheid.

Ik ga nu sluiten. U zult mij willen vergeven dat ik – gezien de actualiteit van dit alles en m.i. ook de belangrijkheid hiervan -dit in de plaats meende te mogen stellen van de leringen en beschouwingen, die u normalerwijze in deze groep worden gegeven.

CHRISTELIJKE MYSTIEK

Inleiding

Ook dit tweede gedeelte mag ik voor u inleiden. Het zal u bekend zijn, dat de christelijke

mystiek een eigenaardig zoeken naar God is geweest, waarin theorieën, praktijk, magische beginselen, geheimleren en wat dies meer zij, alle een rol hebben gespeeld.

Je kunt moeilijk precies zeggen wat nu eigenlijk de christelijke mystiek is. Een groot gedeelte daarvan treffen wij nl. aan in vele andere denkwijzen. Een deel daarvan kunnen wij ongetwijfeld herleiden tot de origine van het inwijdingsdenken zoals in Egypte, de Pythagorese kringen, de Griekse inwijdingsmystiek en al wat daarbij behoort. De christelijke gedachte is a.h.w. opgelegd aan een oudere mentaliteit en een oudere reeks van beschouwingen. Degenen, die daarmee werken, maken vaak een wat verwarde indruk. Niet dat ik vrees dat onze gastspreker op u een verwarde indruk zal kunnen maken, maar de mystici zelf doen dit vaak in sterke mate.

Voor hen is de grote moeilijkheid dat zij een inwijdingsleer, die zij innerlijk als juist aanvoelen, moeten aanpassen aan de christelijk sterk dogmatisch gebonden ideeënwereld. Hiervan kunnen zij zich slechts bevrijden, wanneer zij zoals b.v. Thomas a Kempis in gesprekken met God zich distantiëren van de gehele wereld.

De moeilijkheid om in de christelijke mystiek de wereld terug te vinden heeft gevoerd tot een zeer uitvoerige symboliek. En de gebruikte symbolen zijn wederom voor een groot gedeelte ontleend aan de oudheid. Wij treffen hier b.v. de Perzisch-Syrische motieven aan, bepaalde Indische symbolen, daarnaast ook zeer veel kabbalistische symbolen en Joodse symbolen.

Typerend is, dat men in die symboliek van de christelijke mystici vaak gebruik maakt van het Joodse schrifttype; en dat men daarnaast vaak de Arabische letter gebruikt. Het is alsof men zelf niet precies weg weet met hetgeen men zeggen wil en het daarom zo onbegrijpelijk mogelijk tracht weer te geven.

Dit kan enerzijds zijn voortgekomen uit de behoefte de eigen stellingen enigszins geheim te houden voor leken. Maar ik meen dat dit voor een zeer groot gedeelte ook te wijten is geweest aan het feit, dat men bang was voor kerkelijke instanties, die – zoals u weet – tot bijna 1700 toe via instrumenten als inquisitie (de beschermers dus van het kerkelijk recht e. d.) een zeer sterke invloed hebben gehad op een ieder, die probeerde af te wijken van de door de kerk en haar officiële spreekorganen goedgekeurde tendensen.

Wat deze christelijke mystiek in de praktijk kan betekenen zult u naar ik hoop van onze gastspreker kunnen leren. Beoordeelt u a.u.b. zijn taal niet op grond van eventuele vrome zinswendingen, die ongetwijfeld kunnen voorkomen, maar tracht door te dringen in de ideeënwereld. U zult naar ik meen daarin een vorm van innerlijk bewustzijn ontdekken, die voor u allen ook in deze tijd bruikbaar is. En die zeer zeker – en dat is wel een van de opvallendste verschijnselen trouwens van heel veel van deze mystieke redeneringen – aansluit bij de nieuwste ontdekkingen op het terrein van b.v. psychologie. Het is de Innerlijke mens die gaat spreken. En het spreken van de innerlijke mens wordt binnen deze vorm uitgedrukt aan de hand van – maar niet alleen op basis van – de christelijke leer.

Ik mag deze korte inleiding hiermede besluiten en hoop u daarmee niet al te zeer geërgerd te hebben. De spreker is nu beschikbaar en ik geef dus het medium onmiddellijk vrij.

DE GASTSPREKER

Men heeft mij bij u aangekondigd als een christelijk mysticus. Ik weet zelf niet of ik dit nu ben of niet. Maar daar het niet gaat om de benoeming der dingen maar om hun essentie, de daarin levende ziel, hoop ik dat mijn denkbeelden, zoals ik u deze zal trachten voor te leggen, toch voor u enige zin hebben.

Het kenteken van alle leven is de verdeeldheid. De menselijke oplossing van de verdeeldheid is de bereikte eenheid. Deze eenheid gaat niet alleen van mens tot mens, maar ook van mens tot wereld en van mens tot God.

De grondslag van dit zoeken naar wat men graag "harmonie" noemt, maar wat in feite volgens

mij een soort "zelfvervulling door zelfverloochening" is, komt voort uit het gevoel van beperktheid, dat de mens steeds weer bevangt. Onze gedachten kunnen uitgaan tot in de hemel; zij kunnen zich bezighouden met de diepste hellesfeer; zij kunnen doordringen in de tijd en trachten mee te leven in het lijden van Jezus Christus; maar altijd weer hebben wij het gevoel, dat deze dingen niet echt zijn.

Wij vergeten dat graag, voor onszelf, omdat wij willen opgaan in dit andere. Wij hebben de behoefte om deel te zijn van de Oneindigheid. Wij voelen ons verwant met God. Maar in de kern beschouwd kunnen wij deze eenheid met het Oneindige eigenlijk niet realiseren, omdat er tussen die Oneindigheid en ons wezen zoveel beperkte en tijdelijke dingen staan.

Wanneer ik arm, naakt en wanhopig vrees zelfs mijn leven te verliezen, is God ineens een werkelijkheid. Dan worden alle denkbelden van mijn leven, de bittere en de lichtende, voor mij concreet. Zij leven en ik leef niet meer. Ik ben geen mens meer, die tracht te formuleren, te onderzoeken of vast te leggen. Ik ben niet meer de aanbidder van God. Ik ben een zucht in een stormwind van het Oneindige. En juist op dat moment van absolute armoede wordt pas de absolute rijkdom bereikt. Hoe paradoxaal eigenlijk.

Wij denken dat wij in staat zijn om zelf het leven te overwinnen, om meester te zijn. Uit de oude wijsheid vinden wij de eeuwige kring van Oruboros, de slang die zichzelf verslindt. Uit eeuwenoude wijsheid putten wij het beeld van de gevleugelde draak van leven, die wij gelijktijdig overwinnen en tot deel maken van onszelf. Maar wij beseffen niet hoezeer wij met beelden, met symbolen en idealen onszelf verwijderden van de werkelijkheid.

Je kunt God niet via een trapje bereiken. Zeker, de Jacobs ladder, die hij eens in een droom zag, is voor velen het symbool van de tocht naar het hemelrijk. Maar het aantal treden was oneindig.

En zo gaat het ons. Wij denken dichter bij de hemel te komen, maar gelijktijdig stellen wij een grotere afstand tussen onszelf en de mensheid, zonder dat wij daarom de hemel werkelijk naderbij komen. De hemel vlucht voor ons weg als het moment morgen, dat nooit vandaag zal worden, want er blijft altijd een morgen.

Datgene, wat ons leven is, het heden, hebben wij prijs gegeven. Wij kunnen niet in het heden leven en wij kunnen niet in morgen leven; wij leven niet meer. Wij worden eeuwig heen en weer geslingerd tussen onze verwachtingen en de door ons reeds verworpen feiten.

Wie wil proberen om met de werkelijkheid te leven en Gods werkelijkheid te vinden, kan niet beginnen met morgen; kan niet beginnen met de hemel, die hij eens zal bereiken. Hij zal terug moeten gaan naar dat vandaag. Maar hij zal het heden niet meer moeten beleven als iets, wat hij zelf vormt, maar als de uiting van "Iets", dat door hem vorm geeft.

Als mens worstel je met God, als geest probeer je God een plaats te geven. En wij hebben – althans wij hadden in mijn tijd – een veelheid van symbolen, waarin wij dit konden uitdrukken. God was een poort, die wij binnengingen; een trap, die wij zouden bestijgen. God was een veste, die wij a.h.w. moesten bestormen door de juiste poort te vinden en binnen te dringen. God was een stad, waarvan wij eerst de muren moesten overmeesteren voor wij konden binnengaan. Maar wat was de werkelijkheid?

Al die beelden waren waan, waren illusie. Al deze beelden waren gebaseerd op het verschil tussen God en het ik. Wij meenden, dat wij zover den konden zijn b.v. met Jezus, dat wij door middel van stigmata of andere tekenen zijn lijden lijflijk mochten dragen. Maar wij waren daarmee nog steeds onszelf en niet Jezus. Maar wanneer ik Jezus ben in uiting en in lijden, kan ik niet gelijktijdig ook mijzelf.

De mystiek van mijn dagen was in feite er een van zelfverheffing en zelfbevestiging. En ik geloof dat een van de belangrijkste dingen in het leven is, dat je je eigen onbelangrijkheid leert beseffen, zonder daarom jezelf te verachten.

Ik ben wat ik ben en ik doe wat ik doe. Maar ik ben wat ik ben, omdat God mij gemaakt heeft wat ik ben. En ik doe wat ik doe, omdat God het in mij legt om het te doen. Ik ben werktuig, belichaming, ik ben kracht en absorptie van kracht gelijktijdig. En ik kan mijzelf van deze functie niet onttrekken. Alleen ... met mijn denken kan ik er voor mijzelf een betekenis aan geven, kan ik er belevingen in zoeken, die niet waar zijn. En daar ligt juist de grote

moeilijkheid.

Zodra ik in het beleven de uiting van mijzelf zoek, zal er het verschil zijn tussen mijzelf en dat andere, dat grotere, dat ik ergens verlang te zijn, waar ik één mee wil zijn, maar dat gelijktijdig de tegenstelling is. Ik vergelijk voortdurend mijzelf met het andere. Maar ik moet eerst zijn opgenomen in het andere.

Er zijn in de loop der tijden heel wat verschillende disciplines ontdekt, waardoor de mens zichzelf vergeten kan. Sommige hadden te maken met onthouding en gebed, andere berustten op het bereiken van een soort toestand van verrukking. En u weet dat er verteld wordt, dat zij, die werkelijk in verrukking zijn, soms boven de grond zweven. Leviterend zonder het te beseffen, want zo zien de mensen het. Maar is de werkelijkheid niet veel eenvoudiger?

Ik ben aan de aarde geklonken, omdat ik mijzelf ben. En zodra ik ophoud alleen mijzelf te zijn in vergelijking tot het andere, maar gelijktijdig het Grote tracht te zijn en uit dat Grote in de eerste plaats wil leven, ben ik niet meer aan de aarde gebonden.

Ik heb uiteraard veel van mijn meningen moeten herzien. Ik heb b.v. nooit geloofd aan reïncarnatie. Ik weet nu, dat die reïncarnatie bestaat, maar toch geloof ik, dat het niet zo erg belangrijk is. Men maakt het vaak belangrijk. Want de feiten, die je ervaart, zijn eigenlijk zo eenvoudig.

Ik leef. Ik ben deel van heel veel andere levens. En daar waar ik oprecht deel ben geweest van een ander leven – en dat kun je niet in tijd uitdrukken – ben ik met dat andere leven verbonden. Dat is tijdloos geworden. Daar, waar ik één ogenblik één ben geweest met God, blijft die eenheid bestaan. En zolang ik besef dat die eenheid er is, zonder dat die eenheid mij eisen stelt, dat ze een feit is kan ik ermee leven.

Ik heb geleerd hoe dat "ik", dat zich zo begrensd ziet, eigenlijk niet veel meer is dan een knooppunt van een groot aantal lijnen en krachten, waarvan ik het wezen niet eens goed weet te duiden. Ik heb geleerd dat dat, wat daarin bestaat, onvergankelijk is. Ik kan mij daaraan nooit onttrekken. Maar ik heb ook geleerd, dat juist mijn zoeken om één te zijn met God met uitsluiting van al die mensen, het mij onmogelijk maakt en één te zijn met God. Ik heb geleerd dat mijn denken in verplichtingen, verhoudingen en relaties, zoals ik dit deed, mij gelijktijdig voor mijn eigen besef misschien een bepaalde binding verschafte met anderen, maar mij losmaakte van datgene, wat ik begeerde te vinden: de eenheid met een eeuwigheid en een totaliteit.

In het christendom zijn er heel veel wetten geweest. En ik geloof, dat wij die wetten eigenlijk niet eens meer helemaal kunnen vertalen. Ik heb b.v. heel lang nagedacht over de zin van het "heb uw naasten lief". Kan ik mijn naasten liefhebben alleen op een bepaalde wijze, en het toch nog juist doen? Ik ben tot de conclusie gekomen dat dat niet kan. Een naaste liefhebben gelijk mijzelf, d.w.z. dat wanneer ik een naaste erken, er niet meer de ander is maar alleen het ik in de extensie van een andere vorm. Wat ik ben voor die naaste ben ik niet voor een ander, dat ben ik in, vóór en vanuit mijzelf. En wanneer die naaste voor mij het beeld is van God, ben ik door die naaste één met God.

Ik kan naastenliefde niet omschrijven in een bepaalde actie of in een bepaalde denkwijze, een trend, een tendens. Ik kan alleen de naaste aanvaarden als deel van mijzelf ... of verwerpen. En dan mag ik ook geen scheiding meer maken in beleven, in mogelijkheden, in bezit, in geestelijke kracht of werkelijkheidsbesef tussen de ander en mijzelf. Het ontkennen van de begrenzing van het ik is de ware naastenliefde. Zo heb ik dat voor mijzelf uitgedacht.

Maar wanneer ik dan die naastenliefde zo predik, kan ik ook de menselijke grenzen niet neer aanvaarden. Want mijn naaste is eeuwig, wanneer ik zelf eeuwig ben. Of een mens nog niet geboren is of is gestorven, maakt geen verschil uit, zolang ik er één mee ben. Zolang ik dit andere wezen zie als deel van mijzelf, leef ik in de ander. Maar dan zal de kracht, die in mij leeft, in de ander leven. Dan zal het besef van de ander mijn besef zijn. Er is geen grens meer.

Mystiek is eigenlijk het doen wegvallen van grenzen. En wat men verrukking noemt is niet een absolute zelfvergetelheid, maar een extensie van het ik buiten de begrenzing, waarin het ik normaal wordt gezien. Harmonie is dan niet meer het samenklinken met anderen of samenwerken met anderen, zoals men dat zo graag voorstelt. Het moet zijn: het versmolten zijn met anderen. Zoals je van de klank van een koor toch niet meer zeggen kunt: dat is deze stem en dat is gene stem. Het geluid is niet te scheiden van het eindproduct. Wij moeten het

eindproduct zijn, ook wanneer wij gelijktijdig misschien zangers zijn in het koor.

Een pijp van het orgel blaast misschien maar een enkel ogenblik in de hele melodie, maar het is mede de melodie, omdat hij deel is van het orgel. Een mens is oneindigheid, omdat hij als mens deel is van dit Wezen Oneindigheid, onverschillig wat hij nu wel of niet doet. Een mens is kracht, niet omdat hij zelve kracht is, maar omdat de Kracht die het geheel stuwt door die mens op een ogenblik tot uiting komt.

Een mens is misschien dwaas. Maar het is soms goed om dwaas te zijn, want ook dwaasheid behoort ongetwijfeld in de melodie van het Oneindige. En wie is de mens die zal uitmaken – of wie is de geest die zal vertellen – wat nu wijsheid is en wat dwaasheid? Waar kunnen wij een grens trekken, zodra wij weten maar een deel te zijn van het Oneindige? Daar gaat het mij om.

Wat er met jou gebeurt is – persoonlijk gezien- van belang, natuurlijk. Maar wanneer je verder grijpt dan jezelf, dan dit beperkte ik, dan is het eigenlijk onbelangrijk. Het is niet belangrijk of je leeft of sterft; het is niet belangrijk of je nu bidt of zelfs vloekt; het is alleen maar belangrijk dat je in die dingen de uiting bent van het geheel.

Ach, wat zijn die dingen eigenlijk verwarrend. En wat zijn ze voor u erg onpraktisch, nietwaar? Want u leeft in een wereld, waarin u iemand bent, zèlf iemand bent. In een wereld, waarin u zelf iets hebt. In een wereld, waarin u zelf iets weet. In een wereld, waarin u zelf iets moet. En daardoor hebben mijn betogen waarschijnlijk voor u weinig waarde.

Maar vraag u nu eens af of het werkelijk zo is. Zoals ik mij heb afgevraagd, of ik nu werkelijk door mijn bidden, mijn werken en mijn zoeken meer was dan een ander of niet. En zoals ik mij heb afgevraagd, of wat ik nu meende te weten mijn kennis was, of dat het alleen de weergave was van iets anders.

En zelfs uw bezit, dat u misschien zo dierbaar is en, zovele zorgen bereidt, vraag u eens af of het waarlijk van u is. Geloof me, wanneer u eerlijk bent zult u zien, dat u over uw eigen bezit niet zoveel te vertellen hebt als u wel denkt. En dat uw eigen wetenschap eigenlijk maar geleend is van anderen, die het ook weer ergens geleend hebben. U zult zien, dat uw eigen geloof alleen maar de weergave is van iets, dat ergens bestaat. Het is niet van u, u kunt er alleen deel van zijn. En als u deel kunt zijn van dergelijke kleine dingen, dan moet het mogelijk zijn u voor te stellen, dat u ook deel kunt zijn van het Grotere.

Mensen spreken ervan dat God wonderen doet; of dat de geest wonderen doet. Kan er een wonder bestaan? Een wonder is iets, wat tegen een wet ingaat. Maar een wet kan alleen bestaan voor een deel, dat de andere delen van de Oneindigheid niet beseft. Daar, waar je één bent met het geheel, daar is geen wonder. Daar is alleen maar de realisatie, meer niet.

Je kunt streven naar de uitoefening van bepaalde macht, het projecteren van zekere krachten en al wat dies meer zij. Maar wanneer je dat vanuit jezelf wilt doen, schiet je altijd tekort. En als je het vanuit het geheel doet, dan is het weer niet een uiten van kracht, dan is het een realisatie. Het is de erkenning van iets, wat is.

Ik geloof dat de mens zijn gevoel van onvolkomenheid, van tekort schieten, van niet kunnen of van falen pas dan overmeestert, wanneer hij leert niet van zichzelf uit te gaan. Wanneer je leert te functioneren als deel van een Groter Ego. In de moderne wereld spreken ze van een team, een aantal mensen die samenwerken of behoren samen te werken. Is de mensheid dan geen team? Kunnen wij het geheel niet uitbreiden buiten de normale menselijke belangensfeer? Al doe je het maar in je denken. De levensaanvaarding wordt geheel anders, wanneer je dus die beperktheid van "ik" in al deze gebondenheden kunt vervangen door het besef: totaliteit, ook geuit door mij. Dan valt veel schuldbesef en zondebesef weg. Dan valt een beroep op deugden weg. Dan vervalt zoveel van de noodzaak jezelf te bedriegen of bepaalde dingen te ontkennen. Dan ontsluit zich het totaal van je wezen, omdat het maar een deel is van een groter geheel. Dan voel je de verantwoordelijkheden en aansprakelijkheden niet zo erg meer, omdat ze uit het geheel voortkomen en niet alleen uit jou. Dan kun je dat lichtende gevoel in je krijgen, waarin je zegt: Ik ben één met God. Dan is naastenliefde niet alleen meer een mij opgelegde taak; het is de noodzakelijke zelfbevestiging geworden. En al die goede werken, die dan geprezen worden (naakten kleden, hongerigen spijzigen, dorstigen laven, gevangenen bevrijden, zieken troosten, doden begraven enz.) dat is dan alleen maar

een uiting van mijzelf tegenover mijzelf. Ik kan er niet aan ontkomen te denken vanuit mijzelf; ik kan mijzelf niet geheel vergeten in het Grote. Laat mij dan het Grotere gaan zien als deel van mijzelf; dan kan ik daardoor de kluisters verbreken, die een mens ketenen in zijn eigen verwrongen menselijk beeld.

Dan is het niet meer belangrijk in welke kerk de klokken luiden en waar niet; of dat er kaarsen branden of niet; of dat er gezangen klinken of niet. Dan is er alleen belangrijk: dat ik ben in het geheel. Dat het geheel voor mij bestaat. En dan heb ik ook geen reden meer om bang te zijn. Bang voor de elementen, die ik moet overwinnen; voor de demonen en geesten, die mij kunnen kwellen. Wanneer ik een demon zie als mijn vijand, dan kwelt en tart hij mij en daagt mij uit. Maar zeg ik tot die demon: Je bent deel van mijzelf, dan kan ik hem aanvaarden en verdragen, want mijzelf kan ik aanvaarden en verdragen. Dan valt de strijd weg. En wanneer ik voor een lichtende engel neerkniel, omdat hij zo hoog is, zal ik nooit kunnen opwieken naar een lichtende wereld. Maar op het ogenblik dat ik zeg: "Hier staat ook een deel van mijzelf", ben ik één met de engel, dan wiek ik op en ben ik deel van een lichte wereld. Het gevoel van de mens, dat zich ontworstelt aan de beperking van het persoonlijk zijn en denken, kan die mens verheffen tot een deel van de Oneindigheid.

Praktisch is dit misschien niet. Maar één ding weet ik zeker: Voor u allen komt er een ogenblik dat u ergens terugdeinst en zegt: Dit kan niet, dit mag niet; of: hier móét ik toch! En als u op dat ogenblik u kunt ontspannen en denken aan het geheel, kunt u – zelfs in uw "ik"-leventje met al zijn beperkingen – de kracht vinden alles te overwinnen.

Misschien mag ik het zo zeggen: Om God te begrijpen heeft de mens het purgatief nodig van ontpersoonlijking. Hierdoor kan hij de niet ter zake doende problematiek, die in het ego zit opgesloten, kwijtraken. En kan hij de kunstmatige en zelfs opgelegde straffen, die hij zichzelf aandoet in leven en sferen, vervangen door een besef van werkelijkheid. Alleen op die manier kan hij de kluisters, die hij zijn eigen vermogens heeft aangelegd, afleggen en waarlijk zichzelf zijn. Want ik kan mijzelf niet zijn zolang ik mijzelf scheid van mijn God. En ik kan niet één zijn met mijn God, zolang ik ook maar iets wat bestaat weiger te erkennen als een deel of mogelijk deel van mijzelf. Het is iets, waarmee je langzaam moet beginnen, dat weet ik. Maar het kan je helpen begrip te vinden voor alles rond je: voor de geesten in de sferen, voor de mensen, voor het slechte en het kwade (volgens uw standpunt) en het lichte en het goede. Zo kunt u een balans vinden en een evenwicht, waardoor u waarlijk leeft.

Ik vraag mij af of ik duidelijk genoeg spreek, wan u wie kan duidelijk maken wat in hemzelf leeft? Maar ik spreek eigenlijk tot mijzelf; en dat, wat in u verwantschap toont, zal verstaan. Dan kan ik ook niet falen. Dat moet ik mijzelf voorhouden, want ik ben ook "ik", net zo goed als u. Maar ik kan er steeds aan ontkomen. Daarom wens ik mijzelf en al in u, wat met mij verwant is een voortdurend verder lichtend ontwaken tot de werkelijkheid die wij zijn; en een voortdurend gemakkelijker vergeten van de beperking, die wij pretenderen te zijn.